

דברים שרואים מכאן

גילי קנלכאום
צילום: עמית גירון

מבט דרך הסלון
אל המטבח והפטיו
שביניהם. לבית שני
קירות מקבילים
וארוכים ללא חלונות,
והפטיו מכניס אליו
את אור השמש

ארבעה ילדים. בין החלק הישן לחדש מחבר פטיו שמוסיף אור, אוויר ואווירה,
שהיא לגמרי חו"לית אבל בו זמנית גם מתאימה מאוד לשכונה התל-אביבית

בית לשימור בנווה צדק הורחב, הוגבה ושופץ כדי להכיל משפחה בת
ויחד עם עיצוב הפנים האקלקטי תורם לתחושה

מבט מהפטי
אל גרם
המדרגות
הספרייה
שמטפסים יחד
מקומת המרתף
ועד לגג

בירושלים עבור הוריה של אם המשפחה. מדובר בבית בעל מבנה טורי, וככה יש לו שתי חזיתות בת שבעה מטרים כל אחת, וכל אחת מהן פונה אל הרחוב. שני הקירות הנוספים הם קירות 'עיוורים' שאין בהם חלונות כלל. לכן ההתמודדות המרכזית פה הייתה עם הצורך להחדיר אור לפנים הבית, בעיה שפתרנו על ידי יצירה של פטיו במרכזו, בין החלק הישן של הבית לחלק החדש שתכננו ובנינו בצדו האחורי."

בית עם תשוקה

בכניסה הקדמית לבית, מצד הסלון, תלויה תמונה של הבית המקורי. "הבית היה נושג שנים רבות ונמצא במצב של הזנחה", מתארת אוברון, "עם זאת לא היה קשה לזהות את הייחוד שבפריטי האריכלות שהצליחו להשתמר, במסגרות של הרלתות והחלונות ובריצוי פים השונים. החזית הקדמית של הבית שומרה, כולל הפתחים שהיו בה, וכך גם המרפסת המקיפה את יחידת ההורים שבקומה הראשונה. במסגרת השיפוץ נוספה לבית קומת מרתף שנחפרה מתחת לקומת הרחוב, והבית הורחב, כאמור, בחלקו האחורי. החזית האחורית נמצאת בקו אפס לרחוב, בדומה לחזיתות בררו הסגנון הבינלאומי שאליהו השתייך הבית המקורי". מהכניסה מגיעים מיד אל הסלון המרוצף במרצפות בטון מצוירות בקווים גאומטריים בגוני ורוד-ניור ובז'. "המרצפות עוצבו במיוחד על ידי הסטודיו בהשראת

רבה השתנה בתל-אביב, כמו בערים גדולות בעולם כולו, מאז פרוץ מגפת הקורונה. נה. העיר, שגם כך סבלה מההשלכות של עבודות החפירה של הרכבת הקלה, שינתה את פניה ונעשתה נגישה וידידותית פחות הן לתושביה והן למי שבא מן החוץ לבקר בה. אבל יש בה גם לא מעט דברים שנתרו ללא שינוי, ואחד מהם הוא קסמה של שכונת נווה צדק ההיסטורית. ברחובות הצרים ובין הבתים הישנים והיפים עדיין אפשר לשוטט ולהרגיש כאילו השנה היא 2019 ועולם כמנהגו נוהג.

באחד הרחובות הצרים האלה שוכן ביתה של משפחה עם ארבעה ילדים קטנים, בגילי בית ספר יסודי ומטה. "זהו בית טורי בעל שתי חזיתות, קדמית ואחורית, הפונות אל רחובותיה השקטים והצרים של שכונת נווה צדק ההיסטורית", מספרת האדריכלית דנה אוברון, ששיפצה ועיצבה את הבית מחדש עבור בני המשפחה. "הבית המקורי, בעל שתי קומות, נבנה בשנות ה-20 של המאה הקודמת והוכרו כמבנה לשימור בתוכנית לשימור מבנים ואתרים של עיריית תל-אביב. את עבודת השימור של הבית ביצעה האדריכלית מירב גלן, ואני נכנסתי לתמונה כשהוא נקנה על ידי המשפחה, שאותה הכרתי לאחר שבניתי בית

המעבר מהסלון למטבח מתבצע דרך המסדרון או דרך הפטיו, שמתפקד כחלק אינטגרלי מהבית כשמזג האוויר מאפשר זאת

אומרת אוברון. "ככל שעולים במדרגות אופי הפריטים משתנה ותואם את השימושים של אותה קומה. בקומות של חדרי הילדים, למשל, הצבתי את הבגד הראשון של כל אחד מהם, שהוריהם מסגרו. העלייה והירידה לצד ספרים, חפצי אמנות ותמונות משפחתיות הופכת את המדרגות מחלל מעבר למקום של שהות. בתהליך התכנון דמיינו איך בני הבית עוצרים בדרך למטבח, שולפים ספר

התקופה שבה נבנה הבית", מספרת האדריכלית. "בחירת הגוונים והדוגמאות הגאומטריות של האריחים היא פרשנות עכשווית למרצפות הבטון המעוטרות של פעם". הרהיטים נקנו ברובם בהביטאט וחברו אל ארון שקוף ודלפק בר שהביאו איתם בני הזוג מכיתם הקודם. "רוב הרהיטים בבית הזה נקנו בזמן השיפוץ, אבל היה לי חשוב לחבר ריהוט מסגנונות שונים וליצור תחושה מרוברת ולא חרי-ממדי. אני לא מאמינה בלמחוק את העבר של הלקוחות ולייצר משהו מאה אחוז חדש, אלא כבתים שהם אוסף של ישן וחדש, של סגנונות שונים שנבנים באמצעות תהליך אוצרות של ריהוט. אני חושבת שבית צריך להגיע אותך רגשית, ולטעמי בתיים סופר מושלמים, שהכל מתאים בהם בצורה קיצונית, פחות עושים את זה". הסלון צמוד אל הפטיו ומופרד ממנו באמצעות ויטרינות ממוסגרות בפרופיל בלגי שחור דק. כשמוזג האוויר יפה ודלתות הזכוכית נפתחות, הוא משמש כחלק אינטגרלי מחלל הבית. לצד הפטיו מסדרון ובו גרם מדרגות וספרייה גדולה מעץ אלון, שמלווה אותו לאורך כל קומות הבית. "הספרייה משובצת בפריטים של בעלי הבית, שמאוד אוהבים אמנות",

הרהיטים כולם נקנו בהביטאט, אבל אוברון הקפידה לשלב סגנונות שונים כדי ליצור תחושה רבת שכבות בסלון. למעלה: דלת הכניסה נפתחת אל צילום של הבית הישן

עוד במטבח: ספסל מרופד שמאפשר סוג נוסף של ישיבה. הילדים מכינים כאן שיעורים או סתם רובצים בזמן שהוריהם מבשלים

גם חדר השינה של ההורים נפתח אל הפטיו שחוצה את הבית מלמעלה למטה

הצורך. "אין כאן פינת אוכל נפרדת עם שולחן לארוחות פורמליות", מפרטת אוברזון. "מי שבא לאכול אוכל במר טבח, ככה שמי שמבשל לא נמצא בעונש, וכל בני הבית יכולים לבלות יחד. מסביב לשולחנות הצבתי כיסאות שכולם עשויים מאותו חומר – עץ אלון מובהר – אבל שונים בעיצובם. כמות גדולה של כיסאות זהים יוצרת לטעמי אווירה פורמלית ורצינית מדי, ואילו ערבוב של כיסאות יוצר תחושה של נוחות".

במקביל לשולחנות האוכל מן הצד השני הציבה אוב רזון ספסל גדול ומרופד. "בעלת הבית כל הזמן אמרה לי שלא משנה איפה היא, בגלל שהילדים קטנים בסופו של דבר כולם יהיו איתה וסביבה. לכן הצבנו במטבח ספסל גדול ולצדו שני שולחנות קטנים. הילדים יושבים שם להכין שיעורים או שוכבים על הספסל ומקשקשים עם אמם. ככה מתאפשרות צורות שונות של ישיבה עם אופי מעט יותר סלוני בתוך המטבח, ונפתחת דרך חדשה להתייחסות לחלל", מסבירה המעצבת.

המחיר של לב העיר

גרם המדרגות הראשי, העשוי טראצו שחור ולו מעקה ברזל שעוצב בהשראת המעקה המקורי שהיה בבית, מוביל כלפי מטה אל קומת המרתף הגדולה. כאן נמצאים חדר הקרנה, חדר אירוח, חדר עבודה וחלל משותף לכל אלה במרכז. המדרגות מובילות כלפי מעלה לקומות המגורים המחופות בפרקט. בראשונה חדר מאסטר להורים וחדרים לשניים מהילדים, בשנייה חדרים לשני ילדים נוספים. למעלה, על הגג, בריכת שכשוך קטנה המשקיפה אל

שולחנות האוכל הגדולים נמצאים במטבח במקביל לאי ולא בחלל פורמלי נפרד. למטה: אחד מחדרי הילדים

כישול מהספרייה או נהנים מזיכרונות של תמונות מש פחתיות בדרום אל החדרים בסופו של יום. בכלל, הבית אינו מודרני שהכל בו יושב מאחורי קופסאות וקירות ומבחוץ נראה מושלם. אני מאמינה שלבית אסור להיות מושלם, צריכים להיות בו חיים שאפשר לראותם ולחוש בהם. הבית הזה הוא בית עם תשוקה, ואני חושבת שרואים אותה כשמסתכלים עליו".

הכניסה האחורית לבית מובילה אל המטבח, שבצדו האחד ארונות לכל גובה הקיר ובשני אי גדול במיוחד, מחופה בגרניט פורצלן. רוב העבודה במטבח מתבצעת על האי, כשהמבשלים מביטים אל שני שולחנות האוכל המקבילים אליו, שאותם אפשר להפריד או לחבר לפי

